

ményt és nyeret

féle gyártmányt. Telefon 12-67.

közönséget, hogy

lat

lyt

és eladók. Vil-tisztított foszított állandóan nagy nált toll tisztítá-Tisztelettel:

gykereskedő,
n, Hatvan-utca 74.

tmény.

debreceni ügyvédi és Iparbank szövetkezet elnöke. 1913. V. 1691. a végrehajtást és 9200 korona árverés elrendelését. Debrecenben leendő meg-**september hó 13. óráját** tűzom alatt levő bulegyűlést ígérő, szükség esetén adadni.

szabványok jú 21-én.

szabványok jú 21-én.

ZETT !!

ZSEF
rmébe
g o l

VETEK

A nagy-
tfogá-
ettel:

JÓZSEF

tmény.

ásbírósnak V. e folytán közhírre Mihály részére la-ke, ennek 1912. ól számítandó 5% esen 127 kor. 16 13. évi május hó és 1050 koronára mázi berendezésből **september hó 13. órákor** kezdett Petőfi-tér 7. szám os birói árverésen ali készpénzfizetés csáron alul is el

az árverés mind- kik már jogerős- ertek, elrendeltetik- ugusztus hó 15-én- s, birói kiküldött.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A kereskedelmi- és iparkamara elnökének székfoglalója.

Debrecen, szeptember 11.

A monarchia népe nem szokta olyan lázas érdeklődéssel várni a külügyminiszter expozéját, mint amilyen türelmetlen kíváncsisággal várta Debrecen közönsége a kereskedelmi- és iparkamara új elnökének székfoglalóját. E lap belső hasábjain megtalálja az olvasó egész terjedelmében azt a beszédet, amellyel Szent-Királyi Tivadar, a debreceni kereskedelmi- és iparkamarának újjól megválasztott elnöke ismét elfoglalta ötödik esztendőn át viselt díszes állását. Nem hisszük, hogy bárkinek lelkéből is egyéb érzelmeket váltana ki ez a székfoglaló, mint aminőkkel mi fogadtuk. Amint a külügyminiszter expozéja rendszerint csalódást szokott hozni, mert soha pozitívumot nem tartalmaz, sőt minél kritikussabb a helyzet, az expozé annál kevesebbet mondó és inkább abból lehet valamire következtetni, ami az illető expozéban el lett hallgatva, — azonképen vagyunk mi a mai válságos gazdasági helyzetben a kereskedelmi- és iparkamara elnökének mai székfoglalójával: biztatást, reménysugarat, balzsammal kecsgető megnyilatkozást vártunk és ezek helyett nem kaptunk egyebet, mint — csalódást.

Szomorúsággal fogadjuk a kamara elnöke, mint leghivatottabb tényező részéről annak a különben köztudomású ténynek a konstatálását, hogy a kereskedelem és az ipar válság előtt áll. Még nagyobb szomorúsággal és megdöbbenéssel fogadjuk az elnöknek azt a kijelentését, hogy nincs is kilátás a javulásra a közel jövőben és hogy a kamarának mint a közgazdasági élet egyik hivatott faktorának nincs is módjában megfelelő eszközökről gondoskodni a válság megszüntetésére, de még az enyhítésére sem.

A székfoglaló egyik nevezetes fejezete az, melyben a kamara elnöke fölemeli, hogy a vezetése alatt álló nagy pénzügyintézet milliókat folyósított az évben is és hogy „a helybeli piacon és a környékbeli vármegyék pénzügyileg ide gravitáló részében a már-már kitörni készülő katasztrófák ezideig elkerülhetők voltak“. Sajnálatunkra, nem vagyunk abban a felfogásban, hogy az elnöklete alatt álló pénzügyintézet a kereskedők és iparosok érdekében bármit tett volna. Tagadhatatlan, a pénzek folyósítására a piac érdekében áll, de a kereskedők és az iparosok részéről általános a panasz, hogy ha történtek is a kamarai elnök ur elnöklete alatt álló pénzügyintézet részéről folyósítások, ezek a folyósítások eminter és kimondottan a szóbanforgó pénzügyintézet jövedelmeinek erős fokozása céljából történtek.

A pénzügyintézet által megkivánt aránytalanul nagy fedezetek és a megkivánt súlyos feltételek mindenre voltak inkább alkalmasak, mint a kereskedő- és iparos-osztály bajainak legcsekélyebb mértékben való enyhítésére.

Egy „általános katasztrófa“ végzetes voltát emlegeti az elnök ur. Nos, ennek az emlegetése mindenre alkalmas, csak a kereskedő- és iparos-osztály megnyugtására nem. Mert azt a „minden oldalról tömörülést“ és „a bajok elhárításával szemben kifejtett tevékenységet“, mely az általános katasztrófa végzetes voltát volna hivatva elhárítani, mi őszintén szótva, sehol sem láttuk és sehol sem látjuk és azt hisszük, nem látta azt a kereskedő- és iparos-osztály sem. Mert nem hisszük, hogy a tömörülési gyógyszer alatt a szövetkezetek tömörülését értette az elnök ur, — hiszen ma már senki előtt sem kétséges, hogy ezt a tömörülést éppen úgy tekinthetjük labdacokban beadott méregnek, mint gyógyszernek.

Örömmel hallottuk a kamara elnökének ajkáról, hogy minden lehető el fog követni az általános katasztrófa elhárítására, fájdalommal konstatáljuk azonban, hogy ezen az ígéreten túl semmi pozitívumot nem hallottunk az ebben az irányban való tevékenység módozatairól és eszközeiről. Abban a véleményben kell tehát lennünk, hogy ha az elnök ur nem jelölte meg ezeket a módozatokat és eszközöket, úgy bizonyára nincsenek is olyan eszközök, amelyek a válság elhárítására alkalmasak volnának, mert a kamara elnöke ugy ezen pozíciójánál, mint az egyik vezető pénzügyintézetnél viselt elnöki állásánál fogva inkább lehet tudatában ezeknek a módozatoknak és eszközöknek. És mivel ugy vagyunk meggyőződve, hogy az elnök ur hivatásának magaslatán áll, azt kell feltennünk, hogy a válsággal szemben egészen tehetetlenül állunk.

A tanácsokat, melyeket a kamara elnöke adott, a kereskedő- és iparos-osztály megszívlelheti. De fájdalom, a tapasztalatokat a mai nehéz időkben a kereskedő- és iparos-osztály már leszúrta, a takarékoság szükségére rámutató intellemmel már az elnöki székfoglaló előtt élt is. Elég baj, hogy sem a szorgalmas munka, sem az igényeknek a minimálisra való redukálása nem elég a válságos helyzetből való kibontakozásra. Teljesen egyetértünk az elnök urral, hogy az igények tulterjeszkedése hozzájárult az anyagi pusztuláshoz; viszont azonban konstatálnunk kell, hogy az igények redukálása korántsem jelenti a fellendülést. És tessék elhinni, ha történtek is hibák a multban, a mai válság az érdekelt osztályok hibáján kívül is álló okokból következett be és ezen okok által előidézett állapot megszüntetése kívül esik a

kereskedő- és iparos-osztály erején és hatalmán. Sőt — szomorúan állapítjuk meg — kívül esik a leghivatottabb tényezők hatalmi körén is.

Megnyugvással fogadtuk a székfoglalóban annak a bejelentését, hogy „a kamara legfőbb kötelessége, hogy a jelenlegi nagy megpróbáltatások között a kereskedő- és iparos-osztály életérdekeinek támogatása terén mindent elkövessen“ — sajnosan nélkülözzük azonban még csak a jelzését is ezen támogatás eszközeinek. Azt az elnöki kijelentést természetesnek találjuk, hogy a kereskedő- és iparos-osztály érdekeit megvédje a kamara, viszont azonban itt sem látjuk az irány megjelölését, hogy mely módok és eszközök volnának alkalmasak ezen érdekek megvédésére? És különös sajnálatunkra nélkülöznünk kell az elnök ur beszédében, hogy tulajdonképen a kamarának működése mennyiben védte meg a kereskedő- és iparos-osztály érdekeit és mit tett a kamara a kereskedőket és iparosokat az elnöki székfoglaló szerint is katasztrófával fenyegető válság elhárítására vagy enyhítésére?

Az elkeseredett kereskedő- és iparos-osztály érdekében szívesen láttuk volna, ha az elnöki székfoglaló jelezte volna azt az utat, amely a mai lenyűgöző, megbénító, katasztrófával fenyegető állapotokból kivezethet, ha jelezte volna, hogy miféle ténykedésre szánta rá magát közgazdasági életünknek ez a jelentős tényező, hogy a mai kinos, immár fojtogató helyzetből a kereskedő- és iparos-osztály kilábolhat. Mivel az elnök ur beszédében ebben az irányban a legcsekélyebb utmutatást sem látunk, azt kell hinnünk, hogy a kamara is éppenugy tehetetlen a helyzettel szemben, mint az egyesek.

= Változások a diplomáciában. Bécsből táviratozzák: Egy itteni könyvnyomatos azt jelenti, hogy herceg Fürstenberg bukaresti osztrák-magyar követ, aki legközelebb elhagyja helyét, magasabb állásra van kiszemelve és pedig valószínűleg Mérey Kajtán utódja lesz a quirináli nagykövetségen. Mérey tudvalevőleg Berchtold utódának van kiszemelve. Bukarestben Fürstenberg utóda Ugron jelenlegi belgrádi követ lesz. Belgrádba állítólag ismét magyar embert küldenek ki.

= A haditengerészet létszámemelése. Bécsből táviratozzák: A tengerészeti parancsnokságnak az a terve, hogy a tervbe vett létszámemelésből 1914-től kezdve ugy emeli föl a tengerészlegénység létszámát, hogy négy év múlva a létszám 27,000-re emelkedjék.

= Tisza István gróf újabb diszpolgár-sága. Győrből jelentik: Győr város törvényhatósági bizottsága ma közgyűlést tartott, amelyen a kormányznak bizalmat szavazott és Tisza István grófot nagy lelkesedéssel Győr diszpolgárává választotta.

Vajudik az új párt

Andrássy és a disszidensek.

Mint már tegnap jeleztük, *Andrássy Gyula* gróf tegnap délután meglátogatta *Székely Ferenc* volt igazságügyminisztert, akivel hosszas tanácskozást folytatott. Ezen a tanácskozáson *Andrássy Gyula* gróf az új párt programját közölte *Székely Ferenc*ssel és vele a disszidens hatvanhetes képviselők magatartásáról tárgyalt. A tanácskozáson információk szerint *nem történt döntés*. *Székely Ferenc* tudomásul vette a tárgyalás anyagát és magára vállalta, hogy közli mindazokkal a disszidens hatvanhetes képviselőkkel, akik a munkapártból történt kilépésük óta egyöntetű magatartást tanúsítottak és több ízben közös tanácskozást folytattak. Mivel ezek a képviselők nincsenek valamennyien Budapesten, előrelátható, hogy a disszidensek elhatározása csak pár hét múlva fog bekövetkezni.

A *Székely Ferenc* volt igazságügyminiszter vezetésével tartott tanácskozásokban *Návay Lajos*, *Márkus József*, *Erdélyi Sándor*, *Bródy Ernő*, *Baross Gyula*, *Székely Aladár* és *Vio Antal* vettek részt. Ezeknek újabb tanácskozásairól lesz tehát annak idején szó. Már most ismeretes közülről *Návay Lajos*nak az álláspontja, aki még a nyári szünet előtt kijelentette, hogy nem csatlakozik *Andrássy Gyula* grófhhoz, akitől legfőként a közigazgatás kérdése választja el, amely kérdésben ő (tudniillik *Návay*) az államosítás alapján áll. A többi disszidensek hír szerint nagyobb részt csatlakozni fognak *Andrássy*hoz.

Andrássy ma fölkereste több politikus. Így nála jártak *Mezőssy Béla*, *Darányi Ignác*, *Désy Zoltán* és *Windisch-Graetz Lajos* herceg.

Az *Andrássy*-párt programja.

Budapesti tudósítónk ma megkérdezte *Désy Zoltán*tól, hogy mi lesz az új párt programja? *Désy Zoltán* a következőképpen nyilatkozott:

— A programról már sokat beszélünk és tárgyalunk és vannak tervezeink, de végleges formába csak holnap öntjük. Nagy vonásokban a programnak csak három főpontja van:

1. A jogrend visszaállítása;
2. a közélet tisztasága;
3. A választói jog.

Hogy mit értünk a közélet tisztasága és a jogrend helyreállítása alatt, azt nem is kell részletezni; mégis az első pontra vonatkozólag természetesen olyan helyzet megteremtésére gondolunk, mely a parlamentben is biztosítja a rendes alkotmányos tárgyalásokat. Ennek alapja, hogy a Háznak csak olyan szabályai legyenek, melyek az összes pártok megegyezése alapján jönnek létre.

Az elnök hatáskörét új formában kívánjuk megállapítani, mert a házszabály erre elégtelen. Bármilyen a házszabály, egy elszánt ember felboríthatja; ezért az elnök hatáskörét törvényben kívánjuk megállapítani és ebben az elnököt kötelezni, hogy esküt tegyen, hogy a házszabályokat hiven és lelkiismeretesen fogja betartani.

A választójog a program főpontja és ennek elvi alapja az: a régi köznemesség szerepét, miután ez az osztály mint olyan, már nem létezik, át kell vinni a városok polgári elemeire. Javaslatunk csak kevésbé tér el a szövetkezett ellenzék álláspontjától. Elvégre nem lehet a programba kész javaslatokat felvenni, hanem csak elveket kell lefektetni. Az elvi alapunk: 2.400.000 választó azonnal, az ipari munkások választók, ha irni-olvasni tudnak és a betegsegélyző-pénztár tagjai. — (*Andrássy* gróf hajlandó itt az irni-olvasni kikötést is elejteni.) Az eltérés a mezei munkásoknál van. Kívánjuk itt is az irni-olvasást mint alapot, de csak az első összeírásnál; ezentúl nemzeti szempontból az egy évi helyben lakást nem tartjuk elégnek, miután ez nem vet gátat az u. n. választógyártás elé, melyet a nemzetiségek mindenesetre üznének.

Valószínű, hogy itt későbbre az elemi iskolai végzettséget fogjuk követelni. Okvetlen új törvényt kívánunk a választási biráskodásra, illetőleg a választások tisztaságára vonatkozólag és a kerületek beosztásánál is érvényesíteni akarjuk alapelvünket, hogy az ország vezetése menjen át a városok polgári elemeire; ezért kis városi és nagy vidéki kerületeket kívánunk megállapítani.

Választójogot a nőknek!

Az *Andrássy*-párt most folyó programtárgyalásainak rendkívül érdekes részletéről ad hírt egy estilap. E szerint a program egy pontja arról szól, hogy az új párt honorálni kívánja a nők szociális tevékenységét is. A programpontra szerint az lebeg *Andrássy Gyula* gróf szemé előtt, hogy a törvényhatósági és a községi életben részvételt biztosítson a nők számára is.

Székely Aladár a csatlakozásról.

Székely Aladár a disszidensek állásfoglalásáról egy fővárosi estilap munkatársára előtt ma a következőket mondta:

— A disszidensek csoportja még nem határozott, hogy belép-e az *Andrássy*-pártba, de állandó kontaktust tartunk fenn vele. Mi egyébként szigorúan ragaszkodunk a radikális választói joghoz.

Katonaság elől a halálba

Öngyilkosság a menyasszony előtt

Az idei fősorozáson bevették katonának egyik jómódu szoboszlói gazda sorköteles gyermekét. Az első korosztályban mondták ki rá a „tauglich“-ot, ami mellett bizonyít, hogy az ifju legény volt a talpán. Bár még csak 21 éves volt ifju *Kovács Imre*, a szóbanforgó egyén, már is házasságra gondolt, annál is inkább, mert a szomszéd *Zsófi*kája régen urrá lett a szívében.

— Póttartalékos leszek — mondta lánynak — aztán két hónap múlva megtartjuk a lakzit.

Szabó Zsófia, aki a tizenkilencedik tavaszt tölti be ez évben, szintén boldog volt, hogy végre gyermekkori játszótársa lesz az ura és parancsolója, bátorította az ifjut, aki kissé huzódzott a gyöngyélettől.

— Tudom, nem vársz meg, amíg szabadulok a katonaságtól — szokta mondogatni.

Tegnap reggel pedig már hét óra tájt felkereste a leányt, aki előtt heves féltékenységi jelenetet rögtönzött, majd a kabátja alól egy hatmilliméteres fegyvert huzott elő s azt ráfogta *Szabó Zsófi*ára.

— Előbb téged, aztán magam végzem ki!

A leány látta, hogy nem tréfál imádója, kéri kezdte ezt, ne csináljon ok nélkül ilyen jeleneteket s tegye el a fegyvert. Majd együtt mentek az utca sétányára elterülő közlegető felé, ahová a fiiu sétálni hívta a leányt. Egy darabig még csendesen beszélgettek, aztán ifj. *Kovács Imre* minden átmenet nélkül ismét elővonta fegyverét, melyet a leány ki akart csavarni kezéből, Mikor pedig látta, hogy nem bír a fiuval, segítségért akart kiállítani.

— Ha kiállítani mersz, lelőlek! — fenyegette meg a leányt a legény. — Én nem akarok katonáskodni.

Azzal a fegyvert szíve felé vitte. A lány ismét ki akarta ragadni kezéből a revolvert, de a legény eldobta magától, s a nyert időt felhasználva, a fegyvert szájába irányítva, elsütötte azt. Holtan rogyott össze.

A lövés zajára csakhamar előrohantak a falubeliek, ecettel, vízzel próbálták életre keltetni az öngyilkos legényt, akin azonban az előhívott orvos már csak a halál beálltát konstataálta.

Debreczen virilistái

Bejelentések a kétszeres adószámításra

Holnap délelőtt jár le a határidő arra, hogy azok, akik kétszeres adószámításra való jogaikat, vagy a kitett névjegyzék ellen kifogásaikat érvényesíteni akariák, azt megtegyék.

Eddig már igen sokan jelentették be igényeiket. Az itt közölt névsorban föl vannak sorolva azok, akik jogaikat bejelentették, az a jogalap, amelynek alapján kérték és az az összeg, amelyre adójuk emelkedni fog.

Acél Géza mérnöki oklevél 4094.76, *Kenézy Gyula* dr. orvosi oklevél 3853.12, *Kovács József* polgármester ügyvédi oklevél 5554.94, *Magoss György* dr. főügyész ügyvédi oklevél 3383.52, *Fodor József* mérnöki oklevél 1687.52, *Szabó Lajos* gazdasági oklevél 3350.22, *Szávay Gyula* lapszerkesztő 3150.88, *Debreceni Jenő* mérnöki oklevél 3144.60, *Szentkirályi Tivadar* kamarai beltag 4159.72, *Szántó Sámuel* dr. tudori oklevél 6507.66, *Szilágyi Imre* ügyvédi oklevél 2086.94, *Komlóssy Dezső* ügyvédi oklevél 2710.10, *Kölcsey Sándor* dr. ügyvédi oklevél 2832.82, *Geiger Simon* kamarai beltag 3082.74, *Löfkovits Márton* dr. 5186.16, *Hegedüs Jenő* dr. ügyvédi oklevél 2409.60, *Magyar Simon* dr. ügyvédi oklevél 3081.80, *Berger Andor* dr. ügyvédi oklevél 5705.30, *Kondor Zsigmond* bírói oklevél 1872.50, *Kernhoffer József* kamarai beltag 5583.64 (választott tag), *Márton Kálmán* dr. ügyvédi oklevél 3046.80, *Kemény Mór* dr. ügyvédi oklevél 2561.84, *Kontsek Géza* kamarai beltag 14662.82, *Löfkovits Artur* kamarai beltag 3380.—, *Lestyán Adorján* ügyvédi oklevél 3320.68, *Szotyori Nagy Kálmán* dr. orvosi oklevél 3938.24, *Lusztig Károly* kamarai beltag 11391.48, *Nagy Sándor* dr. ügyvédi oklevél 2709.42, *Kaszanyitzky Endre* kamarai beltag 8205.58, ifj. *Jóna János* gazdasági oklevél 3675.62, *Legányi Gyula* dr. orvosi oklevél 3583.60, *Mihalovits Jenő* gyógyszerészi oklevél 1986.98, ifj. *B. Bozzay Pál* gazdasági oklevél 3132.46, *Szalay József* ügyvédi oklevél 4657.02, *Szabó Mihály* dr. tudori oklevél 2432.04, *Nagy Gábor* dr. ügyvédi oklevél 1763.28, *Ujlaki Henrik* mérnöki oklevél 2233.—, *Fleischmann Mór* kamarai beltag 3631.06, *Leitner Adolf* dr. orvosi oklevél 2520.58, *Szikszói Szabó László* dr. ügyvédi oklevél 5228.20, *Kocsár Gábor* dr. ügyvédi oklevél 1759.44, *Szántó Győző* kamarai beltag 4078.28, *Török Gábor* erdési oklevél 2129.14, *Tüdös János* dr. ügyvédi oklevél 2893.28, *Komlóssy Imre* dr. ügyvédi oklevél 5308.18, *Ujlaki Hugó* dr. ügyvédi oklevél 3338. 40.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékéből valamely okból kimaradtak, adójuk beszámítását és fölvetelüket kérték a következő összegekkel az alábbiak: *May Andor* 4648, *Kovács Gyula* 5493.47, *Szabó Miklós* 1846.35, *Fisch Lajos* 2607.29, *Ungár Jenő* 2751.69, *Emerich Zsigmond* 1962.88, *Hochfelder Jakab* 2393.02.

Azok közül, akik jelentkeztek, az új tagok az alábbiak. Ezek közül azok, akiknek adóját kétszeresen számítják csillaggal jelöltük meg. Nevük mellett a kétszeresen számított adó összege és a kétszeres számítás alapja van megnevezve:

Lovász János 2001.04, **Baltazár Dezső* dr. lelkészi oklevél 2648, **Márkus Jenő* kamarai beltag 3832.30, **Borzsovay Jenő* dr. ügyvédi oklevél 2491.60, *Molnár Antal* 2330.45, **Márton Imre* ügyvédi oklevél 2424.52, **Tervey Tamás* dr. ügyvédi oklevél 2264.60, **K. Kiss József* dr. ügyvédi oklevél 2561.84, **Engel Ignác* dr. orvosi oklevél 2181.90, **Vadon Sándor* dr. ügyvédi oklevél 1939.32.

Jelentkeztek még adójuk figyelembe vétele, vagy adójuk kétszeres számítása végett a következők: *Kövy Lajos*, *Horváth Andor*

gazdasági oklevéllel, Biczó Gyula és Hal-mágyi József kamarai beltagsággal. Jelentkezett még Fiók Károly dr. tanári oklevél alapján kérve adója kétszeres számítását, de ennek összege így is csak 486.06 koronára rug s így figyelembe nem vehető.

Elnökválasztás a kereskedelmi- és iparkamarában

Szentkirályi Tivadar beköszöntője

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara tanácsa ez évben újra alakult. Ugy látszik, az idei kedvezőtlen konjunkturák erős hullámokat vertek, főleg a kamara székhelyén ki-viül, ahol a régi küldöttek nagyrésze nem kapott mandátumot s igen sok új embert látni a periferiákról.

Mint hogy az új küldöttek mandátuma már igazoltatott, Rostás István rendőrfőkapitány mára hívta össze az alakuló gyűlést, melynek egyetlen tárgya az elnök és a szakosztályi elnökök megválasztása volt.

(Az ajánlások.)

Kernhoffer József kir. tanácsos a kereskedelmi szakosztály nevében jelentkezett szó-lásra. Vázolta azt a súlyos helyzetet, melyben ma az ipar és kereskedelem szinte bémul-tan áll s ismertette a nehéz feladatot, mely éppen ezeknek a viszonyoknak a révén az el-nökre vár.

Olyan embert kívánnak ezek a viszonyok — mondta a szónok — aki már jelét adta erejének, buzgalmának és lankadatlan ügy-szeretetének. Ilyen ember volt Szentkirályi Tivadar, a kamarának a multakban érde-mes elnöke, akinek kvalitásait e város leg-hatalmasabb közgazdasági fóruma, a legelső pénzügyintézet is felismerte, mikor elnökövé megválasztotta. Ajánlom elnökül Szentkirályi Tivadar urat. (Lelkes éljenzés.)

Dávidházy Kálmán az ipari szakosztály nevében csatlakozott a jelöléshez, melyet általános lelkesedéssel fogadott a kamarai vá-lasztmány.

(A nyiregyházaik.)

Most Zomborszky Dániel nyiregyháza-i partestületi elnök jelentkezett szó-lásra, aki feszült figyelem mellett ismertette azt a moz-galma, mely Nyiregyházáról indult ki s oda irányult, hogy a kamarai elnöki székbe ipa-ros ember kandidáltassék.

— Az osztó igazság elvének érvényesít-lését célozta ez a mozgalom — mondta a szónok — és semmiféle személyi éle nem volt annak senki ellen. Ez az osztó igazság azonban joggal követelheti, hogy egyik cik-luson kereskedő, a másikon iparos lehessen a kamara elnöke, ha van egyén, aki a szép tisztet eredménnyel betölteni tudja. Kéri a ka-marát, ne tévessze ezt jövőre szem elől.

Megyeri József máramaroszi geti küldött csatlakozik az előtte szóló intencióihoz. De bárki legyen is az elnök. — mondja — az elsősorban a szakoktatás fejlesztését tart-sa szem előtt. Szó szerint a kereskedelmi és ipari pályán működők nagyrésze alig vég-zett egy pár középosztályt. Máramarosban pedig egyenesen ijesztő a kulturátlanság. — Hétszáz iparos közül alig kétszáz tud írni-ol-vasni. De nemcsak az iparosok, hanem a ke-reskedők zöme is analfabéta. Ezért, mikor előzetes bizalmukkal támogatniák az új elnö-köt, kéri, hogy a kereskedelmi szaktanítás fejlesztését minden erejéből mozdítsa elő s annak minél szélesebb rétegekben való műkö-dését tartsa legfőbb feladatának. (Általános helyeslés.)

(Az új elnök székfoglalója.)

Rostás István főkapitány az elhangzott beszédek után Szentkirályi Tivadar egyhan-gulag megválasztott elnököknek jelentette ki s annak a közgyűlésbe való meghívása végett

Kernhoffer József, Dávidházy Kálmán, Békés Lajos és Falk Lajos kamarai tagokat küldte ki.

Viharos éljenzés fogadta a belépő Szentkirályi Tivadart, aki az ünneplés csillapultá-ival megköszönte Rostás István főkapitány eddigi munkáját, majd a következő beköszön-tőt mondotta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Ismételve megnyilvánult megtisztelteté-süket hálással köszönöm és ha Önök úgy ta-lálják, hogy a mult ciklus elején adott pro-gramomat igyekeztem beváltani, ezt most csak megismételhetem, hogy a jövőben is, míg erőm engedi, hű fogok maradni az eddig követett irányomhoz és Isten segélyével to-vábbra is munka- és kötelességteljesítés lesz a jelszavam.

A mai súlyos közgazdasági viszonyok közt csekély erőmhez képest, igyekezem a kereskedelem és ipar érdekében ezután is minden tőlem telhetőt megtenni. Nem óhaj-tok kiterjeszkedni szélesebb áttekintéssel az országos nehéz közgazdasági válságos álla-potra, de érinteni óhajtom a kamara terüle-tén már alig elkerülhető nagy anyagi röz-kódthatásnak elemi csapásain ki-vül látható és talán jövőre elkerülhető egyik okát.

A rendkívüli rossz gazdasági viszony és pénzügyi válság a kereskedőket és iparosokat nagy-részt válság elé vitte. A küzdelem a felszínen maradhatásért még nem ért véget, sőt, sajnos, a közel jövőben sincs kilátás a javulásra. A kamara tevékenykedése természetesen korlátok közt mozoghat. Nem áll rendelkezésére a megfelelő eszköz, hogy a kereske-dők és iparosok érdekében támogatását er-edményesebben végezhesse. A helybeli piacon a legrégibb pénzügyintézetnél elfoglalt állásom-ból kifolyólag, eddig elég sikerrel működ-hettem közre, mert ezen pénzügyintézet össze-kötötéseivel fogva milliókat folyósíthatott ez évben is, hogy a helybeli piacon és a kör-nyékbéli vármegyék pénzügyileg ide gravitá-ló részében a már-már kitorni készülő ka-tasztrófa ez ideig elkerülhető voltak. Azon-ban a lezárt mezőgazdasági év a kamaránk területén a válságos helyzetet még rosszabbá tette, de talán némileg egyhíteni fogja, esetleg megóvja a még nagyobb bajtól a kereske-dőket és iparosokat. A minden oldalról tömör-ülés és a bajok elhárításával szemben kifejt-tett tevékenység eredményezheti, hogy egy általános katasztrófa végzetes ne legyen a közgazdaság minden ágában. Csekélységem ez irányban fog továbbra is minden lehetőt megtenni.

Drágán megvásárolt és a jövőben érté-kesíthető tanulság szűrődik le a mostani válságos időkből. Ezen cél szolgálatára kérem én a kamara igen tisztelt tagjainak a támo-gatását, mert az elemi csapásoknál nehezebben kiheverhető bajok származtak abból, hogy az utóbbi évek alatt keletkező vállalatok, kü-lönösen a szövetkezetek nagyrésze indokolat-lan rezszi beállításával működtek. Ennek fe-dezhetése végett bizony sokszor forszírozott és nem reális üzleteket kötöttek és ezek okoz-ták nagyrésztben a károkat. Itt lesz a teen-dője az összes üzleti érdekeltnek a jövőben erélyesen ellentállani, nehogy ezek a bajok megisméltődjenek.

Méltóztassanak megengedni, hogy előre-bocsátásával annak, hogy az országban már elpusztult egy osztály, amely számolni nem tudott és életmódját nem hozta összhangba jövedelmével, rámutathassak arra is, hogy nem elég pályánkon szorgalmasan dolgozni, hanem az igényeket a kereset hozamjával előrelátással kell összeegyeztetni. Sajnos, a kereskedők és iparosok egy részénél ez a gondosság az utolsó pár évtized alatt nem mindig volt meg. Az igények tulterjeszkedése járul nagyban hozzá az ilyen válságos időben a rohamos anyagi pusztuláshoz. Pedig a va-gyonilag erős kereskedő és iparos az egyik főtámasza az ország boldogulhatásának.

A kamarának, mint eddig, úgy a jövő-ben is egyik főkötelessége, hogy a kereske-dő és iparos osztály szakképzettsége fokoz-tassék. A lefolyt ciklusban, sőt azelőtt is, mint a kereskedő szakosztály elnöke, azt az ál-láspontot foglaltam el, hogy dacára annak,

hogy az iparos osztály kamarái illetékbevételére csak 30 %-át teszi ki a kamara össze-be-vételének, mégis egyenlő arányban támogas-sa a kamara a két osztály érdekét anyagilag is, ami gyakorlatban az iparosok érdekeinek mégis sokkal fokozottabb támogatásban je-lentkezett. Ezt fogom szem előtt tartani a jövőben is.

A kamara legfőbb kötelessége azonban, hogy a jelenlegi nagy megpróbáltatások kö-zött a kereskedő és iparososztály életérdekei-nek támogatása terén mindent elkövessen. A kamara vagyoni állapota sem kivétel az álta-lános értékcsökkenéssel szemben, de amint kívánatos a kereskedő- és iparososztály ta-karékosága, ez nem nélkülözhető a kamara háztartásában sem és ezt a magam részéről fokozott mértékben fogom teljesíteni.

Tisztelt Uraim! Nem elég, hogy kitartó szorgalommal és szakértelemmel igyekezzen előre a kereskedő és iparos, szükséges, hogy érdekét meg is védje. Ezen megtisztelő ál-lásban ezt tettem én eddig is és tenni fogom a jövőben is.

Most még azon kéréssel végzem beszé-demet, amint a mult alkalommal is tettem, hagyjunk e falakon ki-vül mindent, ami érde-keink elébb vitelét akadályozná. — Egymást megértve és az egyszerűségben támogatva, vi-hetjük sikeresen előre érdekeinket.

A hivatal érdemes vezetőit és a tisztvi-selői kart üdvözlöm, kérem, hogy az eddigi munkásságukat tartsák meg és ehhez kérem én minden időben a kamara igen tisztelt tag-jainak jóakaratu támogatását.

(Az alelnökök.)

Végül közfelkiáltással a kereskedelmi szakosztály élére Falk Lajost, az ipari szak-osztály élére Debreczeni Lajost, a szakosztá-lyok érdeműs volt elnökeit választották meg.

Színház

A színház műsora:

PÉNTEK: Nincs előadás.

SZOMBAT: Gyerünk csak! revü. Bemutató előadás.

* A bérlet kiváltása. (A színházi iro-da jelentése.) A színházi irodában már serény munka folyik. A bérlet tömegesen váltják ki bérleteiket. Az érdeklődésből arra lehet következtetni, hogy az idej bérlet ará-nyaiban az eddigieknél is nagyobb lesz. Lap-zártáig a következő bérlet váltották ki he-lyeiket: Hoffmann és Budaházy, Rickl Géza, Török Gábor, Somogyi Pál, Áron Jenő, Lisz-ka Nándor, Sárváry Lőrinc, Csóka Sámuel, Tóth Gergely, Rejczy György, Honv. gya-logezred altiszti casinó, Farkas Jenő, Tóth Imre, Reich Viktor, Jámbor János, Kovács György, Hajós Mór, Horváth József, Jakucs István, Révész Vilmos, Sebestyén Dezső, Barna József, Mogyoróssy Dezső, Wolf Já-nos, Gombos Gergelyné, Szatmáry Márton-né, Bányainé, Kenyeres Károly, Szentki-rályi Tivadar, Lőfkovics Arthur, Merkl Fe-renc, Rásó Gyula, dr. Losonczy Ákos, Csen-gery Márton, Gajzágó dr., Erdődy Lajos.

* A „Gyerünk csak” budapesti diszletei. (A színházi iroda jelentése.) Már megérkeztek a budapesti „Népopera” ösz-szes diszletei, jelmezei, kellékei, gépezetei és minden egyéb requisitumai, melyeket az igazgatóság a „Gyerünk csak” c. revüre kölcsönben megszerzett a Népopera igazga-tójától. Három waggonban érkezett meg a rendkívül sok anyag. A próbák a darabból serényen folynak. A műszaki személyzet a megérkezett diszleteket szereli fel, a jelme-zeket szortirozza és a hatalmas gépezete-ket helyezi el, melyeket a darabban használnak. Szóval a legnagyobb szerű és leg-nagyobbarányu meglepetésekkel szolgál a szombati premiere. Jegyek a szombati és vasárnapi első előadásokra már csütörtök reggeltől kaphatók a színházi pénztárnál. A hétfőtől kezdődő sorozatos előadásokra pe-dig vasárnaptól lehet váltani jegyet.

* Az Apolló mozgó-színház legújabb műsora, a legfinyásabb igényeket is kielégítő. Csodálatos képe az artista életből vett „Pierrot halála” dráma 3 felvonásban, annyira magával ragadja a közönséget, hogy megfedezik arról, hogy csak vásznan látja a dráma lefolyását és tapsorkánba tör ki. A műsört még egynehány humoros kép tölti ki.

Tábornok és prépost

Egy rekviem története

Nem mindennapi eset foglalkoztatja a debreceni helyőrség tisztí köreit, melyben Gróh Ferenc debreceni prépost-plébános egyik legutóbbi ténykedése felett mély indignációval folyik a bírálata. Annál kinosabb az ügy, mert a legszentebb Nagyasszony: néhai Erzsébet királynőnk tragikus emléke körül mozog az eset, akinek gyászos elhunytát minden magyar ember mély megilletődéssel ünnepli a gyász fordulóján.

Tegnap, augusztus 10-én volt a tizenötödik évfordulója a gaz merényletnek, mellyel egy emberségből kivetkőzött brávó a legnemesebb asszonyi lélek, a legmagasztosabb királynő, Magyarok Mi Asszonyunk, legszentebb Patrónánk életét orvul kioltotta. Ezt a tragikus évfordulót a debreceni helyőrség tisztikara is — mint más években — kegyelettel akarta megünnepelni. Nagy Gyula báró vezérőrnagy, a debreceni honvéd-hadosztály parancsnoka, pár nap előtt hivatalosan is megkereste Gróh Ferencet, a debreceni plébánia vezetőjét, hogy e hó 10-én, szerdán délelőtt 10 órakor a felséges királynő halálának évfordulóján tartson rekviemet, melyen a helyőrség tisztikara ünnepi díszben fog megjelenni.

Az átiratot annak rendje és módja szerint, a legmélyebb tisztelet és udvariasság hangján megszövegezték, lezárták és postára adták. Sőt ki is kézbesítették. Várta is a választ a parancsnokló vezérőrnagy, egész tegnapig, a legszomorubb évforduló elérkeztéig. Nem jött. Bizonytal a prépost-plébános ur lelki elfoglaltsága oly nagy, hogy az eféle gyarló földi tevékenységre nem jut ideje s így Nagy Gyula báró is abban a feltevésben volt, hogy bizonytal intézkedett már a prépost a maga körében a rekviem megtartása iránt. Ezért tegnapelőtt parancsban adta tudtára a debreceni helyőrség tisztikarának, hogy szerdán délelőtt 10 órakor a helybeli római katolikus templomban ünnepi rekviem lesz, melyen valamennyien ünnepi díszben tartoznak megjelenni.

Amint hűséges és engedelmes katonákhoz illik, valamennyi itt állomásozó ezred tisztikara meg is jelent pontosan tegnap délelőtt 10 órakor a hadosztályparancsnok vezetésével a Szent-Anna-utcai róm. kat. templomban, ahol azonban legnagyobb meglepetésükre hirehamva sem volt az engesztelő szentmisének. Csak a sekrestyést találta ott a díszes gyülekezet, aki éppen a földi por eltakarításával volt elfoglalva.

— Mi ez? — kérdezte nem minden megütközés nélkül a vezérőrnagy. — Rekviem nem lesz?

— Nem bizony, — felelte alázattal a templom őre, — miután már egy órával ezelőtt, kilenc órakor megtartották.

Nagy Gyula báró érthető megütközéssel vette tudomásul a nem várt választ, majd átment a plébánoshoz, hogy megtudja, nem-e történt az eset körül valami tévedés.

— Talán Nagyságod nem kapta kézhez a megkeresést?

— Oh, igen! — felelte a plébános.

— És, szabad érdeklődnöm, nem tartja meg a rekviemet?

— Oh, igen. Már meg is tartottam. S miután papjaim reggeliztek és étkezés után már nem tarthatnak misét, a legnagyobb sajnálattal kell szíves elnézését kérni a dolog körül.

A vezérőrnagy kénytelen-kelletlen vette tudomásul a választ, majd magához térve ámulatából, ezzel bucsuzott a plébánostól:

— Magam is mélyen sajnálom az esetet, mely felől azonban haladéktalanul jelentést fogok tenni felsőbb helyen is.

Azzal szalutált és távozott. Az eset fejleményei elé azonban joggal néz kíváncsisággal az egész tisztikar és a város közönsége is, mely ezuttal vesz tudomást e nem mindennapi történetről.

Politikai támadás Baltazár püspök ellen

Visszautasította a felsőszabolcsi egyház

A nagyváradi fiaskó után a felsőszabolcsi egyházmegyében kísérelték meg, hogy az egyházi életbe vigyék bele Baltazár Dezső dr. nyirbátori föllépését. Amint azonban Nagyváradon, úgy itt sem sikerült ez a politikai izü s tendenciájú, egyben személyes éli támadás, mert az egyházmegye elnöksége visszautasította a kíséreltet, amelynek elkövetője Vay Gábor gróf főrendiházi tag volt.

Vay Gábor gróf ugyanis a következő levelet intézte Vass Mihály espereshez:

Nagytiszteletű Esperes Ur!

Tisztelettel bejelentem, hogy a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés elé a következő indítványt óhajtom beterieszteni s kérem azt a tárgysorozatba fölvenni:

Amidőn Baltazár Dezső dr. püspök ur öméltsága a legutóbb megeített nyirbátori választás alkalmával belevitte egyházunkat a pártpolitikába, a választókerület papságának tulnyomó részét azon ferde helyzetbe hozta, hogy ellentétbe helyezkedjék egyháza fejével, vagy vele együtt máról holnapra cserben hagyja politikai multját és meggyőződését. A felsőszabolcsi egyházmegye ezen alkalomból jelen közgyűlésünköl fölir a Püspök Ur Ó Méltóságához kérve őt, hogy hű maradva dicső elődei tradicióihoz, akik a vallásszabadsággal együtt a magyar nemzet jogaiért és az alkotmányért küzdöttek Rákóczi, Bocskay, Thököly és Kossuth Lajos táborában, egyházának érdekében tartózkodjék a jövőben hasonló politikai szerepléstől.

Gróf Vay Gábor.

Az esperesi hivatal a beadott indítványt a következő határozattal utasította vissza:

Az esperesi hivatal ezt az indítványt nem fogadja el.

Egyházi főhatóságaink hivatalos, vagy magán cselekvéseinek elbirálását törvényeink egyházunk más szervei elé utalják,

emélfogva nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a közgyűlésünk tárgysorozatára tüzzük.

Gégény-Eperjeske, 1913. szeptember 5.
Vass Mihály, esperes.
Jármy Miklós, gondnok.

Az esperesség helyes intézkedésével most már Vay Gábor gróf politikai kiruccanása befejezést nyert. Meg kell állapítani, hogy Vay Gábor gróf egy kicsit magával jött ellenkezésbe s kicsit erősen kilógatta a lólábat. Önmagával jött ellenkezésbe, amikor az egyéni megnyilatkozás szabadságának korlátot mer és akar teremteni, a lóláb pedig ott van, hogy csak ilyen programmal ne lépjen föl, függetlenségével, ellenzékivel fölléphet a püspök is.

Terjed a kolera

A fertőzött főváros.

Budapest, szeptember 11. Ma a bakteriológiai vizsgálat két betegen állapította meg az ázsiai kolera. Az eddig bejelentett betegek a következők: Füzesséry Kund ügyvéd, Arletta Angla cselédeleány és a három Neuráth-testvér: József, Ede és Béla.

A bakteriológiai vizsgálat jelentése szerint Füzesséry Kund és Arletta Angla betegsége esetében megállapította az ázsiai kolera. A Neuráth-gyerekek bakteriológiai vizsgálata még nem készült el, de minden valószínűség szerint ezek is kolerasak. A legidősebb már meg is halt.

A főorvosi hivatal megállapította, hogy a fiuk attól a gyümölcstől betegedtek meg, a melyet nagyapjuknál ettek uzsonnára. — A nagyapjuk, Varga József, a Dobozi-utca 11. számú ház egy első emeleti kis lakásában lakik.

Itt aztán váratlanul szenzációs nyomra akadt a kutatás. Kiderült, hogy Budapesten már napokkal ezelőtt volt kolera, mikor a közönség még nem is sejtette. Az öreg Vargának ugyanis volt egy Bischof Konrad nevű lakótársa. Öreg, iszákos ember volt ez a Bischof, aki az elmúlt napokban hirtelen meghalt. A hirtelen halálesetről a bakteriológiai intézet megállapította, hogy Bischof ázsiai koleraiban halt meg.

Hogy Arletta Angla és Füzesséry Kund hogyan fertőződtek, még nem lehetett megállapítani. Füzesséry bizonyosan valamelyik ügyvédi kliensével érintkezett. Máskülönben csak a szegényebb népréteg körében üti fel a fejét a kolera réme.

A kolera a felvidéken.

Munkács, szeptember 11. Beregvármegyében rohamosan terjed a kolera. Szolyván tegnap este ismét egy megbetegedés történt, mely halállal végződött. Borostelek községben hét újabb megbetegedés történt és ebből öt halállal végződött. Beregsárréten egy megbetegedés történt. Odáviházdán a tegnapi négy eset ma három újabb megbetegedéssel szaporodott. Munkácsra ma éjjel egy megbetegedés történt. Az illető munkás Szolyváról érkezett Munkácsra. Blum Ödön dr. közegészségügyi főfelügyelő ma uiból Munkácsra érkezett és Gulácsy István dr. vármegyei alispánnal együtt járta be a fertőzött vidéket. A felvidék lakossága lázongani kezd, mert a köznépből az a hit támadt, hogy az orvosok megmérgezik a betegeket. A nép fanatizmusa miatt a főfelügyelő és az alispán a csendőrkiséret ellenére nagy veszedelemben forogtak, elhatározták, hogy nem mennek többé a falvakba. A felvidéki falvakat csendőrkordon veszi körül, hogy elzárja a városoktól.

A délvidéki veszedelem.

Temesvár, szeptember 11. Poszvig Lajos dr. egészségügyi felügyelő, aki Delibla-

harisnyák óriási választékban, rendkívül olcsón LANTOS
Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

HIREK

ton ellenőrzi a kolera terjedése ellen tett intézkedéseket, hosszas kutatás után most kinyomozta, hogy a *vész egy halotti torról*, egy ugynevezett szerb pomanától származik. — Augusztus 30-án elhunyt *Becziul Vazulné* nevű 78 éves öreg asszony, akinek temetése után hozzátartozói nagy halotti tort adtak. Megjelent ott a falu apraja-nagyja, köztük többen olyanok, akik később kolerában megbetegedtek, illetve meghaltak. — Akik eddig megbetegedtek, mind ott voltak a halotti toron. Az egészségügyi felügyelő a megfigyelés alapján mindazokat, akik jelen voltak a toron, a legszigorubb fertőtlenítésnek vetette alá. *Fábry Géza* főszolgabíró, *Szilágyi Frigyes* községi orvos és *Kolárszki Péter* jegyző házról-házra járnak és mindenütt fogantatósítják intézkedéseiket. A zár alá helyezett utcákat csendőrök őrzik.

A hivatalos jelentés.

A belügyminiszterium közli: A bácsbodrogmezei *Curgórol* egy, *Szenttamásról* két, *Delibátról* három, a krassó-szörénymezei *Néramogyorósról* három, a beregmezei *Felsőverecskéről* egy, *Volócról* egy, *Oroszkeletről* két, *Ódávvidházról* két, az ungmegyei *Nagygejőcről* két, *Kolozsvárról* pedig egy kolera-gyanus megbetegedést jelentettek. A *Budapesti fölmerült gyanus esetek mind kolerának bizonyultak.*

Betiltották a nyiregyházi vásárt.

Debrecen város polgármesteréhez ma délután *Mikecz Dezsőtől*, Szabolcsvármegye alispánjától Nyiregyházáról távirat érkezett, amelyben az alispán értesíti a polgármestert, hogy a *Nyiregyházára e hó 15-ére hirdett országos vásárt betiltotta a kolera miatt* és egyben kérte a polgármestert, hogy azt kellő formában tegye közhírré.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ *Fegyházra ítelt „kuriai bírák”.* Szegedről jelentik: A mult évben ítélte tizenöt évi fegyházra a szegedi esküdtszék özvegy *Sisák Györgyné* kisteleki asszonyt, aki az urát arzénnel megmérgezte. Az asszony bevonult a márianosztrai fegyintézetbe, míg anyja, *Dékány Mátyásné*, azon fáradozott, hogy mint lehetne leányát a fegyházból kiszabadítani. Felkereste *László Kiss Jánost* 37 éves napszámost, aki lopás, rablás és magánokirathamisítás miatt tíz és fél évi fegyházat már ült, hogy támogassa. A minden hájjal megkent ember *Kollár Pál*, 65 éves, szintén börtönviselt napszámossal megjelent *Dékányné* lakásán és 200 koronát kért tőle azzal, hogy el kell intézni a kuriai bírákat, akikkel jó barátságban vannak. Néhány nap múlva egy kopottas ruhájú, öreges emberrel, a „kuriai bíróval” jelent meg a jeles társaság *Dékánynénál*. Vállalkozott a „bíró ur” a nehéz üzletre, de csak akkor, ha *Dékányné* 20.000 koronás kötelezvényt ír neki alá. Az asszonynak ekkor már gyanus lett a dolog és az egész jeles társaságot csendőrkézre adta. Kiderült, hogy az ál bíró *Podolai József*, aki 5 évi fegyházat ült pénzhamisításért. Ma vont a felelősségre csalásért a szegedi törvényszék a három tagu tanácsot és *László Kiss Jánost* két és fél évi fegyházra, *Kollárt* és *Podolait* másfél évi börtönre ítélte. A jeles „bírák” felebbsztek.

MANDEL
LIPÓTNÁL

!! Egységárak !!

12-16-20-24

korona

— **Miniszterek a sármási gázforrásnál.** Marosvásárhelyről táviratozzák: Teleszky János pénzügyminiszter, Sándor János belügyminiszter, Madarassy Gábor államtitkár ma odaérkeztek és megtekintették a sármási földgázforrásokat.

— **A város nem fizeti a kölcsönét.** Megemlékeztünk arról, hogy e hó 9-én járt le Debrecen városának az Ipar és Kereskedelmi Banknál fölvetett egy millió koronás függő kölcsöne. Kovács József polgármester tárgyalásokat kezdett e tárgyban a bankkal és olyan megállapodásra jutott, hogy a bank meghosszabbítja egy évre a függőkölcsönt, ezzel szemben fizet a város a bankráta fölött 1 és háromnegyed százalékot és egy-szersmindenkorra 1 százalék jutalékot. Miután a közgyűlés hatáskörébe tartozik ez ügyben dönteni, a tanács a sürgősség miatt elintéztett ügyet utólagos jóváhagyás végett a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti.

— **Államosítsák a munkásbiztosítót.** A székesfehérvári ipartestület országos mozgalmat indított a munkásbiztosító pénztárak államosítása érdekében. Körlevélben hívta fel az ország összes ipartestületeit csatlakozásra és egy monstre-kiüldöttségben való részvételre. Az ország minden részéből ötven ipartestület, ezek között Haiduböszörmény és Balmazújváros ipartestülete is, jelentette be csatlakozását a kiüldöttséghez, mely *Tisza István* gróf miniszterelnök és *Harkányi János* báró kereskedelmi miniszternél fog tisztelegni, kérve tőlük a munkásbiztosító pénztárak államosítását. A kiüldöttség vezetésére *Széchenyi Viktor* gróf főispánt kérték fel.

— **A főreáliskola városi segélye.** Tudvalevő, hogy Debrecen város a főreáliskolánál két tanszékre alapítványt tett. Ezzel szemben joga lett volna két tanárt ajánlani. Miután azonban az utóbbi időben sohasem nyílt alkalma e jogával élni, tárgyalásokat kezdett *Géressy Kálmán* kir. főigazgató útján a kultuszminiszterrel, hogy a város lemond ajánlási jogáról s ezzel szemben a miniszter mentse föl Debrecen a segély további fizetése alól. A tárgyalásokról, amelyek eredménnyel kecsegtettek, a jegyzőkönyveket ma terjesztették föl a kultuszminiszterhez.

— **Színházi követelések a város ellen.** Az Országos Színész-Nyugdíjgyesület már több ízben kérte a várostól, hogy 247 korona 86 fillér jegypótszázalékot, amelyet beszedtek, de az Egyesületnek nem küldték meg, fizessen meg a város. Tekintettel arra, hogy a város rezsimje előtt gyűlemlett föl ez aháttralék, a városi tanács kimondta, hogy miután a tartozás nem Debrecen terhel, azt nem fizeti meg. Erről értesítették is az Egyesületet, amely most már bizonyosan perelni fog.

— **Bosnyák iparostanonc Debrecenben.** Annak az örvendetes akciónak, melyet tavaly kezdtek lelkes emberek s melynek célja, hogy a magyarság számára Boszniában talajt teremtsenek, már is megvan a maga természetes eredménye. Nemcsak a bosnyák tanuló ifjúság, de az ipari pályára lépők is szívesen keresik fel országunkat, ebben elsősorban Debrecen, hogy itt szerezzenek alapot jövő boldogulásukhoz és összeköttesést pályájukon. Debreczeni Jenő, a világitási vállalat igazgatója ezidőszent Sarajevóban időzik, ahol a bosnyák-kormány közbenjárására *Hromadzic Omer* 14 éves mohamedán bosnyák fiút vette fel szerelő-tanoncul. A fiu egy gymnázialis osztályt végzett és bosnyák-szerb nyelven beszél, 17-én érkezik Debrecenbe, ahol vallása folytán egy izraelita családnál kell elhelyezni, mert a mohamedánok éppen úgy, mint a zsidók, csupán rituális ételeket fogyasztanak.

— **Az Uránus mai** — hírek között megjelent — hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét. Rendkívül érdekes.

— **Az izraelita menház.** Az ortodox izraelita hitközség azt kérte a várostól, hogy a menháza részére, amelyet a rituális szokások miatt kell föntartania, de a saját anyagi erejéből föntartani nem tud, adjon a város évenként 6000 korona segélyt. A kérést a közgyűlés elé terjesztik.

— **Márkus Emilia leánya** — **Nizsinszki felesége.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Bue-nosz-Ájreszből, Délamerikából ma reggel hét órakor táviratot kapott *Márkus Emilia*, a Nemzeti Színház kiváló művésznője, amely azt az érdekes és meglepő szenzációt adta hírül, hogy *Pulszky Romola*, *Márkus Emilia* és néhai *Pulszky Károly* leánya tegnap házasságra lépett *Nizsinszki Vaszlavinnal*, az orosz ballet világhírű művészeivel. Az új házasság regénye kezdődött, amikor *Nizsinszki* az orosz ballettel a budapesti Operaházban vendégszerepelt.

— **Az élő halott.** (IX. parancsolat.) Az *Uránus* szenzációja. A világ legnagyobb filmgyára, a párisi Pathé-cég legújabban az irodalmi filmek révén aratja világszerte ragyogó sikereit. Ezek a filmek új korszakot nyitottak a kinematográfia történetében s komolyan foglalkoztatják a művészi kritikát. Az élő halott (IX. parancsolat) hatalmas koncepciójú 6 felvonásos drámai kép a legfrissebb Pathé szenzáció. *Jules Mary* híres regényéből készült a megrázó dráma, melynek szerepeit a párisi színházak hírneves művészei alakították a felvevőgép előtt s a darab artisztikus rendezése *Henry Krausz*, a „Nyomorultak” főszereplője utasításai alapján történt. Az élő halott minden ízében modern dráma, tele izgalmas részletekkel, gyönyörű tájakkal s a dráma meséje maga meglepő irodalmi szenzáció. Az „Uránus” igazgatósága az egész estét betöltő hatalmas darabot — mely a budapesti elsőrendű mozgó-színházainak ma is vonzóereje — óriási áldozatok árán szerezte meg, miért is a helyáratok mérsékelten felemelte. A közönséget arra kéri az igazgatóság, hogy a darab zavartalan előadása érdekében a kezdő órákban 7 és 9 órakor szíveskedjenek megjelenni. A dráma ma pénteken, szombaton és vasárnap marad műsoron.

— **A városi fakompetencia.** Debrecen városánál még most is divatban van a régi, elavult és a polgárság legnagyobb részére sérelmes szokás, hogy egyeseknek — mint kiváltságos joguaknak — fakompetenciát adnak ki. Az olcsóbb áron — ez idén 28 koronájával ölenként — számított fát szeptember 15-től lehet kiváltani a városi pénztári hivatalnál.

— **Az iparostanonciskola államsegélye.** A kereskedelemügyi miniszter a debreceni iparostanonciskolának államsegély címén 8000 koronát utalványozott ki. A tanács úgy rendelkezett, hogy ennek felét az intézett fejlesztésére szükséges alap gyarapítására félre tegyék, felét pedig a rendes szükségletek fedezésére fordítsák.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók *Szabó Lajos* fiai cégnél.

▼▼▼ A KOLOZSVÁRI ▼▼▼
GÁRDONYI ORFEUM

vendégszereplése a

ROYAL szálloda termében szeptember 10-étől este 9 órakor

VILÁGVÁROSI MŰSOR!

The 4 *Brigtons* (a kis angolok) mint magyar táncnégyes népies jelenetben. — *Lili de Tosca* tirioli opera énekesnő. — *Vitos* a merikai gyors szobrász és rongyfestő. — *Maud Jockley* utólrhetetlen spányol akrobata táncosnő. — *Szabados Katica*, énekesnő. — *Dolly Bernard*, angol excentrikus táncosnő. — *Közeghy Camilla*, ének- és táncművésznő. — *Faragó Vilmos*, ének- és tánckomikus. — *Párdi Biri*, énekesnő. — *Peterdi György*, komikus. — *Les Risettas*, párisi táncduett. Este 11 órakor: Bál előtt. Comédia az élethől. — Este fél 12 órakor: *Kaland a gárni-szállodában*. A párisi Chat-Noirban 200 előadást elért sláger. — Helyárat: 3, 2 és 1 korona. — *Gárdonyi Sándor*, igazgató. *Neszmélyi Izsó*, kar-nagy. *Baranyai Ernő* titkár. Előadás után világvárosi élet! Cabaret Blanche, Ball-Mabille! Szabad bemenet!

— **Kiütötte a szomszédja szemét.** Korcsmár László penészneki lakos szomszédjával Mudra János és Dobrosz László penészneki lakosokkal együtt végezte a határban a szántást. Munkaközben az egyik ökrön összeszólkostak, melyből tettelegesség is támadt s Mudra egy járomköttel olyan szerencsétlenül találta megütni Korcsmárt, hogy ennek jobb szeme az ütés folytán kifolyt üregéből. Ma a debreceni kórházba vettette fel magát.

Bérmálási emléktárgyak,
legjobb órák, legjobb ékszerek
Kurián Gyula
Órásnál Debreczen, Piacz-utca 42.

— **Gyermek délután az Uránusban.** Szombaton délután 4 órától 6-ig gyermek előadás lesz félhelyárak mellett az Uránus (Korona-passzage) színházban, melyre számított-jegyek már megrendelhetők. Telefon: 3-28.

— **Thaw újra fogoly.** Az amerikai ügyvédek egész serege verejtékezik azon hetek óta, hogy a tábolydából megszökött, letartóztatott és szabadon bocsátott milliomosnak, Harry Tawnak a szabadságát biztosítsák. Most a szegény Harry megint zár alá került, Coeticovkban letartóztatták. A bevándorlási hatóság egyik tisztviselője vitte véghez a dolgot. Megragadta a milliomost, automobilba kényszerítette és Vermoutba vitte. Thaw kétségbeesetten védekezett. Rettenetesen kiáltozott és viaskodott, de legyűrtek.

— **Egy iskola pincéje víz alatt.** Az elepi tanyai iskola igazgatója bejelentette, hogy az iskolaépület pincéjében a talajvíz fölfakadt s egy méter magasan áll. A tanács elrendelte, hogy a pincét tömíék be és a tanítónak fája és egyéb dolgai elraktározására egy szint és vermet építsenek.

— **Nem vallanak a balmazújvárosi gyanúsítottak.** Tar István gazdálkodót és nejét a csendőrség ma reggel behozta Debreczenbe s itt folyik velük a kihallgatás Lakatos Imre kocsis rejtélyes meggyilkolása körül. Eredmény nélkül, mert sem az asszony, sem az ura nem akar tudni a gyilkosság részleteiről. Tagadnak állhatatosan. A talált csontokat az orvosok behozták a kórházba, minthogy azonban hetek multak el a kocsis halála óta, az időjárás viszontagságai is belevésődtek a maradványokba, melyekről megbízható véleményt mondani ma már alig lehet. A kocsis ruháit is vegyi uton fogják megvizsgálni, hogy megállapítsák vajon vércseppek nyomai-e azok a foltok, melyek ezekben találhatók.

— **Szombaton este a vásártéri Uránusban** (nyári-színház) fél 9 órai kezdettel kiváló mozgókép-műsorral előadás lesz a rendes olcsó helyárak mellett. Tessék figyelemmel kísérni a holnapi műsor leírását.

— **Kéménytüz.** Ma délután a Szepesi-u. 27. számú házból tüzet lelezték. A tüzoltóság nagy apparátussal vonult fel, azonban a készülődés feleslegesnek bizonyult, mert a jelzett helyen csupán a kémény gyulladt ki. Ezt csakhamar eloltották.

— **A debreceni állami fémipari szakiskolában** a szokásos esti tanfolyamok e hónapban megkezdődnek. A fűtői tanfolyam folyó hó 22-én veszi kezdetét, melyre már jelentkezni lehet az intézet igazgatóságánál.

— **Csak Török-pezsögöt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

— **Ne feledje el a 3-28 telefon számot.** Ez a szám az Uránus (Korona-passzage) telefon-számja. Ha a mai előadásra jó helyet akar biztosítani magának, csak hívja fel a 3-28. számot és jegyeztessen elő magának számított helyet.

— **Legfinomabb öltöny és feltöltő szövetet** igen olcsó árban Fischer Adolf és fia Piac-u. 61. sz. vásárolhat.

URANUS
KORONA-PASSAGE
Telefon 3-28

**CSÜTÖRTÖK
PÉNTEKEN**

**SZOMBATON
VASÁRNAP**

Szeptember hó 11, 12, 13 és 14-én.

!!! Az idei évad legszenzációsabb eseménye !!!
A kinematográfia művészete!
Az irodalmi film I. sorozata!

!!! KIZÁRÓLAGOS BEMUTATÁSI JOGGAL !!!

AZ ÉLŐ HALOTT

(A IX. PARANC SOLAT)

Egy teljes előadást betöltő film!

Társadalmi dráma 6 felvonásban. Irta: Jules Mary. — Pathé sléger! — Rendezte: Henry Krauss „A nyomorultak” főszereplője. Előadják a párisi „Comedie Française” nagy művészei.

ÉS A KITÜNŐ KISÉRŐ MŰSOR!

Előadások este pontosan 7 és 9 óra 15 perckor. Nem folytonos bemenet!

Mérsékeltlen felemelt helyárak: Páholj 4 szem. 7 K. Zsöllye 1-50 K. Zártszék 120. I. hely 90 fil. II. hely 70 fil. III. hely 40 fil. Számított jegyek előre válthatók!

— **Baleset az utcán.** A Széchenyi-utcán a délutáni órákban összeesett Kállay Sándor debreceni lakos. A gyorsan előhívott mentők beszállították a kórházba, ahol féloldali szélhűdést konstataáltak nála. Állapota súlyos.

— **A kolozsvári Gárdonyi-Orfeum** tegnap este is zsúfolt ház előtt játszott. Fel-tűnést keltett különösen Lili De Toska a tiroli csalogány, a közkedvelt 4 Brigtons, Vitos, a világhírű rongyfestő, Mand Jockey utólráhetetlen spanyol akrobata táncosnő és a többi elsőrangú tagok. A két elsőrangú bohózatban felségesen mulatott a közönség. Ma „Kaland a garni-szállódban” mesés párisi bohózat kerül színre.

— **Kézrekerült sikkasztó.** Hász Sándor vásári vándoráros „Benó-testvérek” torontáli cipőgyárából mintegy 3000 korona értékű árut vásárolt. Időközben a cég megbukott s a tömeges sikkasztás miatt jelentést tett Hász ellen, mivel pedig megidézni nem tudták, a budapesti kir. törvényszék vádtanácsa köröző levelet adott ki ellene. Ennek a köröző levélnek alapján ma délelőtt a debreceni csendőrszárny Mikepércsen felismerte és letartóztatta Hász Sámuel, akit a déli vonattal Budapestre kísérték s ott átadják a kir. törvényszéknek.

— **Női kész fehérművek** kaphatók Szabó Lajos fiai vászon-üzletében.

— **Elfogott notórius betörők.** Szatmárról jelentik: A nagyváradi rendőrségtől tegnap reggel távirati körözüvény érkezett a szatmári rendőrséghez, amelyben egy Kinszler József nevű egyén letartóztatását kéri, aki Nagyváradon egy 2000 koronás betörést követett el s azután nyomtalanul eltűnt. A megindított nyomozás során sikerült Kinszler-t a Kossuth-kert mellett levő István-szállóban, ahol egy Mihalik Mária nevű tanúval volt szállva Kovács József néven, elcsipni. A detektívek felismerték és bekísérték a csendőrségre, ahol kiderült, hogy már Szatmáron a Halász Ferenc-utca 6. sz. alatt lakást is béreltek, hogy Szatmárt szerencsésítse ittartózkodásával. Kinszlernek különben egy András nevű bátyja több betörésért ül most a fegyházban és a kisérője, Mihalik Mária huga annak a Mihaliknak, akit a szatmári törvényszék ítélte el legutóbb hét évi fegyházra betörésért. Kinszler-t és kisérőjét átadják a nagyváradi rendőrségnek.

— **„Muki” a világ legjobb légyölője,** darabja 10 fillér Mentze Henrik újdonságok áruházában.

— **Akinek négy fogát verték ki.** Bácskai Gyula napszámos ma délelőtt a vonatonál ácsorgott. Meglátta ott egy fiatal gyerek, aki a rendőrrel igazolásra szólított. A rendőr a napszámost igazoltatta is, mire ez a fiút vonta felelősségre, hogy merete bevádolni. Erre a gyerek egy kavicsot kapott kezébe, azzal nekitámadt a napszámosnak, szájbavágta ezt, úgy hogy egy foga kiesett, három oly erősen meglazult, hogy be kellett feküdnie a kórházba.

MAGYAR VILÁG KÁVÉHÁZ
BUDAPEST, Kossuth-Lajos u. 18.
AZ ELŐKELŐ KÖZÖNSÉG VALAMINT KÜLFÖLDIEK ÉS VIDÉKIEK TALÁLKOZÓ-HELYE.
ÉJJELE-NAPPAL NYITVA. HIDEG ÉS MELEG KONYHA.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar bírói	825
Csehrák hírlol	850
4 szanalékos koronajárvadó	81-80
Államveszui	704
Jelsáigbank	416
Himnuszárnyai	708
Halgólárnyai	777
Köszüti vami	687

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 3/8 %

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és Kösig) deb. bizományos távirati jelentése.	
Busa májusra	11-59
„ 1913. okt.	12-08
Roz, októberre	8-95
„ szeptemberre	—
Zab októberre	8-84
„ szeptemberre.	8-23
Tengeri 1918. szeptemberre	8-19
aug.	7-68
Északra változatlan.	

A kereskedelmi kamara tisztességtelen verseny ellen. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara tapasztalván, hogy a mostani válságos időkben a tisztességtelen verseny visszaélései a kereskedelemre és iparra különösen veszedelmesekké váltak, egyrészt mindenkor törekedett a hatóságokat megfelelő intézkedésre és védelemre bírni, másrészt felterjesztésben kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy a tisztességtelen verseny elleni törvénytervezetét sürgősen készíttesse elő s kérje ki arra a kamarák véleményét.

Terjed a száj- és körömfájás. Az a mulasztás, hogy a Hortobágyon föllépett száj- és körömfájás esetet nem jelentették be idejekorán a hatóságnak s így nem történt meg a kellő és szükséges óvintézkedések megtétele, most súlyosan megbosszulta magát. A veszedelmes járvány föllépett ugyanis már az V. és VI. állategészségügyi körzetben is s így a juh- és marhavásárt le kellett zárni. Ez persze Debrecen állattorgalmára és közéletmezésére is súlyos károkat jelent. A városi tanács ma foglalkozott e kérdéssel és kimondta, hogy szükségesnek látja: az állatállomány mielőbb essék keresztül e veszedelmes betegségen. Ezért utasította Martoncsik József és Bakcsi Ferenc hortobágyi állatorvosokat, hogy mielőbb gondoskodják a hortobágyi állatállomány a fertőzésen mesterséges uton is átessék. A mezőrendőrkapitányság különben megindított a kihágási eljárást az iránt, kit terhel a felelősség.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Weisz Sándor Kondoros, Mautner Márton cipőüzlet, Budapest, Király-utca 32. sz., Rótt Illés kereskedő Malacka (csőd), Kovács Károly kereskedő Zalatna (csőd).

Szülők figyelmébe!

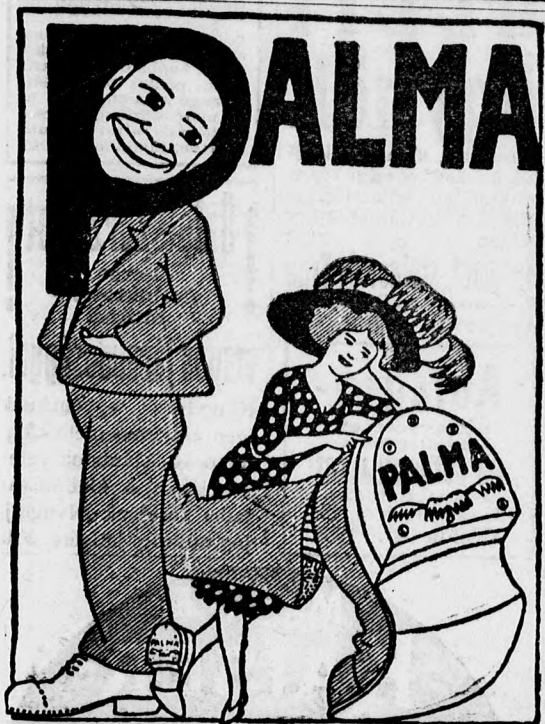
A közeledő iskolaév alkalmából megtekintésre ajánlom legszebb kivitelű és legjobb anyagból készült

férfi-, fiu- és leánykaruháimat.

Az áruk kitünő minősége által nagy megtakarítás érhető el.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari kamarai szállító
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 51. SZÁM.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Iskolai, Intézeti és Internátusi fehérneműek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,
zsebkendők, Ágyneműek: paplan,
és matrácok, előírás szerint kitünő
minőségben, jutányosan beszerezhetők:

DONOGÁN ÉS SOMOSSY CZÉGNÉL,

Hajdu vármegye szállító
Debreczen, Kistemplombazár.

Gyermekjáték a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kiméli a vásznat és a
fehérenemű az ústben való
kifőzés után olyan szép lesz, mintha a
napon a szabadban leit volna fehéritve.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III/1.

Kapható mindenütt.

Valódi védjegyű

KALMÁR VILMOS

Thomaspophatfabriken Berlin vezérképviselője
Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.
Raktár Debreczenben: Kontsek Gézanál.

Különösen a Jelmlegi rendkívül olcsó árakra figyelmetztük a vásárlókat.

Őszi trágyázás!

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb
foszfor savas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha
ily zsákban van és eredeti
ólmazár van rajta.

Minden zsák tartalom-
jegyzékkel van ellátva!

Üzletem áthelyezése foly-
tán a raktáron lévő áruk
az alanti árjegyzék sze-
rint olcsó szabott árak
mellett szerezhetők be:

Női felöltő színes, hosszú
8.— 9.— 10.— kor.-tól

Női felöltő sötétkék, hosszú
12.— 14.— 16.— kor.-tól

Női felöltő fekete, hosszú
14.— 15.— 18.— kor.-tól

Leánykabát hosszú, színes
8.— 9.— 10.— kor.-tól

Leánykabát hosszú, kék,
12.— 14.— 16.— kor.-tól

Leánykabát rövid, színes
4.— 5.— 6.— kor.-tól

Női costum színes, angol
18.— 20.— 24.— kor.-tól

Női costum színes, finom
35.— 40.— 45.— kor.-tól

Leánycostüm színes angolkelme
15.— 16.— 18.— kor.-tól

Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól

Pongyolák 6— kor.-tól

Bluzok 3— kor.-tól

Tisztelettel

Halmágyi Sámuel

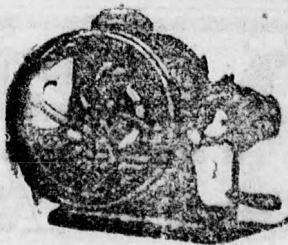
női és leány-
felöltők áruháza

Piac-utca 47,
:: a főpostával szemben. ::

A világhírű
és a legjobb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12—76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Tíz szög 50 fillér, azontal minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszerebb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Újság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelleges levélnél a hirdetés száma is kéretik.

Orszétesz!
Gyerünk csak, Szajolba! 42

Művelő!
fiatal ember, keresi egyedülálló szép, előkelő özevgy vagy elvált asszonyka barátságát, mivel kellemesen elszórakozna. Leveleket a kiadóhivatal utján kér „Gyógyszerész 23” jeligére. 44

Partner!
Ma, vagy holnap, esetleg meglátogatlak, addig nagyon forró szeretettel ölel a Te kicsi Buksid.

Vigkedelyű
fiatal uri nő megismerkedne mulatni vágyó főhadnaggal. Levelet kér „Debrecen 178” jeligére a kiadóhivatalba. 43

Függetlenül élő
jó lelkű szerény nő barátságát keresi komoly fiatalember. Levelet „30” jeligére postrestante. 2198

EGYEDÜL ÁLLÓ
árva, 75.000 korona készpénzhozománnyal, és teljesen független orosz hölgy, 150.000 korona vagyonnal, sürgősen ferjhez mennének. Csakis komoly szándékuak, vagyon, valóságos mellékes, jelentkezzenek: „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66. 2018

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kezeses kefévelés nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Házmester
lehetőleg gépész, vagy gőzfűtéskezelésben jártas kerestelik. Jelekezni Bocskay-tér, nevelőintézet gazdasági igazgatójánál. 2196

Különtétele

Míg a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem blúzok 19 korona. Szövet etamin és batizt blúzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradekok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérművek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETÉZ,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. **Gyenes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Mes Dames:
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májlot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhaságot az ország hírhírű ártalmatlan, **Mattid arczenecés, krém és szappan** okvetlen elműlasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. **Főraktárak: Józsa és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek** Tiszapalota. 2164

Kosztot
és teljes ellátást kaphat 2-3 tanuló, egyedül álló özvegyasszonynál, kinek szép lakása van. Gyermekekre nagy gondot tud fordítani. Cím Kleinó, Aranyjános-utca 16. szám. 880

Francia
születésű kisasszony tárgyalási és oktatási órákat ad. Cím a kiadóhivatalban. 2197

Szepes-Merényben
uri családnál elemi iskolás gyermekek részére, kitűnő gondozást és ellátást ajánl, **Káposztás János** Bathány-u. 20. sz. 998

Cimbalomra
kezdő és haladó tanítványokat felveszek. Ugy szintén zongorára kezdőket. **Ródi Bihary Gizella** cimbalom tanárnő. Kossuth-utca 43. sz. 987

Asztalos
munkákat legjutányosabban készít **Szilágyi Gábor** Mester-u. 4. sz. Kész butor kapható. 2

Fehérnemű
kézimunka varrást elfogadok. **Késes-utca 60. sz. 997**

Tankönyvekért
fél árnal többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiu- és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kapható **Harmathynál,** Fűvészkert-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház). Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zsebkönyv gratis. **Rajzkörzők,** vonalzők, könyvtartók leszállított áron. **Tessék meggyőződni!** 1974

Lakás
Utcai lakás
két szoba előszoba mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. **Lorántffy-utca 1. szám** alatt. 244

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. **Széchenyi-utca 44. szám.** 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal kiadó bármilyen célre: 1. üzlethelyiség K 1000 I. 1100
Ertekezhetni: **W i e n e r A d o l f** zsák- és ponyva-üzletében, **Kossuth-utca 27. sz.** 1789

Miskolc-
utcai 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. **Irodának** is nagyon alkalmas. 836

Két
szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló moder lakás november 1-re kiadó. **Megtekinthető Kigyó-u. 34.** 2188

Kiadó
egy csinos különbejáratu szoba 20 koronáért a piacon. Címe a kiadóhivatalban. 33

Egy
kitűnő menetelő hentes üzlethelyiség nagy forgalmu helyen november hó 1-re kiadó. **Ertekezni Goldmann fűszerkereskedőnél, Salétrom-utca 2. szám.** 999

Egy
üzlethelyiség **Hunyady-u. 13. sz. a.** kiadó. **Ertekezhetni ugyanott.** 986

:: Első emeleti ::
páholy
A) napra átadó.
Ertekezhetni **Kossuth-u. 32. Telefon 40.** 2195

Főzőnő
internátusoz, ki már ily minőségben alkalmazva volt, azonnal felvétetik. — **Jelentkezni Bocskay-tér. Internátus. Gazdasági igazgatójánál.**

Állás

Franc'a
nyelvmentest keresek — szeptember 1-étől. Cím a kiadóhivatalban. 824

Czimbalom
tanít előkelő tanárnő, kitűnő módszer szerint. Csak még néhány szabad órája van. Cím a kiadóhivatalban. 959

Adás-vétel

Bulók
legelőszerebb kaphatók, havi részletfizetésre is. **Weisz Gyula** asztalos és kárpitósnál, **Széchenyi-u. 19.** Minden kárpitósmunkát felvállal. 1923

Szólópréseim
elkészültek, — felelősség mellett — olcsón eladó. **Fái vasöntőde** Debreczen, **Mester-utca végén.** 2143

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban **Weisz Ferenc** asztalosnál, **József kir. herceg-utca 7. szám.** Telefon: 10-90. 1

Vadász cipő
és egyéves önkénteseknek cipőt, eszmat szabályszerűen készít **Falusi Károly,** polgári és katonai cipész-mester, **Csapó-utca 41. sz. a.** 310

Bérbeadó
a Piacon 30 katasztrális hold föld. **Ertekezhetni Varga-utca 26. sz.** 984

Kiadó
30 hold föld tanyával a halápi állomás mellett azonnal. **Ertekezni lehet Perces-utca 13. sz. Kató Istvánnal.** 985

Kiadó
Gáldülőben 22. hold föld tanyával. **Maróthi György** utca 6. sz. 988

Bérbadó
Debrecen mellett 166 hold föld, 28 korona holdja megbízottam: **Pataki — Csapó-utca 53. sz.** 989

Nagyfőltán
község közelében 100 hold fekete föld új épületekkel 6 évre használatba kiadó. **Ertekezhetni Barna Józsefnél, Nagyfőltán.** 1

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak!!
11-13-15-18 korona.

HELYI ÜGYNÖK

kerestetik, ki a vevőknél jól be van vezetve és a szakmában teljes jártassággal bír. Ajánlatok kéretnek 2183
Baumel, Steiner és Trsa R. t.-hoz, szilviorium-nagyfőzde LUGOS.

Autogón-
heggesztések készítettnek
IFJ. LOSONCZI JÁNOS DEBRECZEN, József kir. h.-u. 16. Telefon 347. 1903

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételek kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Üzletszerzőket!
keres életbiztosító-intézet magas járandósággal.
Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Nyugdíjjogosultság” jeligére. 2045

Mack'féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, Finomítja és szepíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. **Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.**
GOTTLIEB VOITH WIEN III/1
Mindenhol kapható.

Iskolaöltönyök

leszállított árban
Grünfeld Adolf és Társa
férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében
Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

OLCSÓ CZIPÓK

Megvettem a Kobrak cipő csődtömögét és a mai naptól leszállított árakon árusítom.
Diamantstein Adolf Piac-utca 42.

Nyomatott Hoffmann és Krouovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.